

c) „Centralna posojilnica slovenska“ sprejema in pošilja denar edino le po potu c. kr. poštne hranilnice. Kdorkoli hoče kaj vložiti v „Centralno posojilnico slovensko“, more to storiti le s posredovanjem c. kr. poštne hranilnice, torej se v ta namen poslužiti položnic (sprejemnic) tega zavoda, kateri jih vsakomu rad in brez plačno pošilja. Enako bode zavod izplačeval denar le po čekovnih nakaznicah c. kr. poštne hranilnice.

Z gotovino torej „Centralna posojilnica slovenska“ ne bode razpolagala, in njen blagajniški dnevnik ter c. kr. poštne hranilnice račun se imata vsikdar vjemati.

„Centralna posojilnica slovenska“ je določila za zdaj sledečo obrestno stopinjo: $4\frac{1}{4}\%$ za hranilne vloge, in $4\frac{1}{2}\%$ za posojila.

„Centralna posojilnica slovenska“ je pristopila kot društvenica k „Zvezi slovenskih posojilnic“ v Celji.

Kmetijske raznoterosti.

Bob ob deževji. Trajno deževje bobu ne ugaja. Ne raste in začne plesniti. Seveda proti deževji se ničesa storiti ne more. Jedino kar storiti moremo je, da odstranimo ves plevel in pa liste in stroke, ki jamejo plesniti. Tako nekoliko zabranimo, da se plesen prehitro ne razširja.

Dober gnoj zlasti za cvetlice in druge vrtno rastline je milina voda, ki se nikdar ne sme kar zavreči.

Poučni in zabavni del.

Zgodovinske povesti.

Slovincem je dosedaj pomanjkovala zgodovinska knjiga za meščanske in večrazredne ljudske šole. Temu nedostatku je odpomogel gosp. profesor Vrhovec s svojimi „Zgodovinskimi povestmi“. To delce je razdeljeno v tri dele. V prvem delu ali prvi stopinji, se peča največ s starim vekom, drugi del s srednjim vekom, in ravno izšla tretja stopinja pa ima 13 beril iz novega veka, ki obsegajo nad polovico knjige. Poleg tega je pa v tem delu jedno berilo iz starega veka, ki se tiče predzgodovinskega časa Avstrije in pa 20 krajših beril iz srednjega veka.

Gradivo je deloma razdeljeno po progresivni, deloma po ciklični učni metodi, in skušnja uči, da je ta metoda najboljša. Gospod pisatelj je prvotni načrt popolnoma dosledno izvršil. Ravnal se je po delu po Gindelyjevi in Vavruvovi knjigi, namenjeni za češke meščanske šole. Seveda je premenil gradivo, v kolikor se tiče Kranjske in sosednih dežel. Tretji del je primeren za tretji razred meščanskih in osmi razred ljudskih šol, ker popolnoma zadošča učnemu načrtu, kateri se je vpeljal z naredbo z 25. maja 1886. št. 2439 deželni šolski svet kranjski in ga je učno ministerstvo odobrilo. Ustreza pa tudi vsem didaktičnim in vzgojeslovnim zahtevam.

Gori omenjeni načrt se je pisatelju posebno posrečil. Kaj jasno so naslikane razne dobe in okoliščine, kakor tridesetletna vojska in pa turški časi. V berilih, ki se tičejo avstrijske zgodovine, so značaji vladarjev narisani točno, kratko in z dobrodejno iskrenostjo pravega domoljuba. Jako dobro izbrani in spretno vpleteni so spisi o kranjski zgodovini, kakor: „Turške vojske“, „Herbart Turjaški“, „Bitva pri Sisku“ itd.

Na konci pridejana časoslovna tabela olajšuje učencem pregled čez vse. Preverjeni smo, da bode knjiga dobro služila svojemu namenu. Potreba take knjige se je posebno sedaj čutila, ko imamo v Ljubljani že meščansko dekliško šolo. Brez dobrih knjig bi ne mogel napredovati pouk.

Ne moremo pa kaj, da bi pri tej priliki ne omenili, da na Kranjskem se premalo znajo ceniti meščanske šole. V vsej deželi nimamo niti jedne slovenske deške meščanske šole. Jedina meščanska deška šola v Krškem je nemška. Vendar imajo te šole dosti večjo vrednost za tistega, ki ne misli dalje študirati, temveč misli kar stopiti v praktično življenje, kakor spodnja gimnazija in realka, ki nista za praktično življenje, temveč le mladino pripravljata za daljše študije.

Omenjena Vrhovčeva knjižica je v lepi obliki izdala Blaznikova tiskarna v Ljubljani in stane vsak del (stopinja) 50 kr. Tisk je lep in sploh njih oprava svojem namenu popolnoma primerna. Gospodu pisatelju moramo biti hvaležni za te knjižice, kajti bodo podloga racionalnemu pouku na naših meščanskih šolah.

Tako pisane knjige so za šolsko mladino mnogo primernejše, nego bi bile s sistematično pisano zgodovino. Vzgojeslovci so se celo prepričali, da niti sistematično pisana zgodovina še za višje razrede srednjih šol ne ugaja, kajti jemlje le učencem veselje do učenja. Vrhovčeva knjiga pa ni suhoparna in bode baš zaradi svoje zanimive obravnane stvari vzbujala v naši šolski mladini veselje do zgodovine, posebno pa do avstrijske in slovenske in bode gotovo pospeševala slovensko in avstrijsko domoljublje.

Poučni in zabavni drobiž.

Koliko je zgubila Francija 1870. leta? Zgubila je dve pokrajini: Alzacijo in Lotaringijo, pet milijard frankov plačala vojne odškodnine in pet milijard je pa imela škode še na narodnem premoženju. 60.000 vojakov je bilo ubitih, 200.000 ranjenih 635.000 pa vjetih. Na bojišči je bilo vjetih 370.000 vojakov, v Parizu 180.000, v Švici 80.000, v Belgiji 50.000. Zgubili so 720 orlov in zastav, 7500 topov, in mnogo druge vojne priprave kakor voz, konj, pušk in drugega orožja. Francoski vpliv se je pomanjšal po vsem svetu. Pri Sedanu so Nemci bili vjeli cesarja Napoleona, maršala Mac Mahona, 39 generalov, 2325 častnikov, 84.500 mož. V Metz so Nemci vjeli maršale Bazaina, Canroberta in Leboeufa, 4000 častnikov, 173.000 mož, dobili 830 orlov in zastav. Vojska je trpela sedem mesecev in bilo je 17 bitk in 156 manjših bojev. Od 89 francoskih departementov jih je 33 prišlo v nemške roke. Francija je imela le še 5 pešpolkov in 6 polkov konjice, vse drugo je bila vojna požrla.